ממה החולקת בתוך הבית ומפסקת. פרש"י דלענין מחתיה

ותו לא אלא י"ל חולקת בתוך הבית ומפסקת היינו שמונחת באמלע

הבית וחולקת היינו שמגעת מכותל לכותלא ואינו יכול לעבור מלד

מיירי וקשה דלפי׳ לא ה״ל למימר החולקת אלא מפסקת

המטה ומשני

אחר אלא על גבי המטה או ישוח

ויעבור מחמיה וקאמר דאין לריך בדיקה ללד הפנימי וכן משמע בירושלי

ובתוספתאש דקאמר רשב"ג אומר

מטה שהיא חוללת החולקת בתוך הבית

ועלים ואבנים מונחים תחתיה בודק

לד החילון ואינו בודק לד הפנימיב

ומתוך הירושלמי משמע דברייתה

דקתני בה עלים ואבנים גרם אין לריך

בדיקה והא דלא משני הכא שיש עלים

ואבנים משום דלא משמע ליה

שבשביל כך אין לריך בדיקה י [אלא]

משום דחין דרך לשוח ולעבור תחת

לריך בדיקה לפי שרגליה גבוהין ויכול

לעבור תחתיה בלא שחייה אי נמי

במידליא א"ל דלא ניחא לעלות על

גבה ולעבור וי"ם דגרסי אין לריך

בקמייתא ובבתרייתא לריך ולפי

גירסא זו נקט עלים ואבנים סדורים

תחתיה לרבותה ור"ח גרם בתרוייהו

אין לריך ופריך מהא דבקמייתא לא

בעינן עלים סדורים ובבתרייתה

נעינן ג: הבא כשהכלב יכול לחפש

אחריו. ולכך אינו פטור אלא מפני הסכנה והא דמשמע גבי מפולת

דאם הכלב יכול לחפש אינו כמבוער

ולריך לבערו ולא מיפטר מפני סכנת

עקרב אור"י שאני התם דודאי איכא

חמץ ד הטריחוהו חכמים י להשכיר

פועלים במרא וחלינא אבל הכא

שאין החמץ ידוע לא הטריחוהוה:

הא דמידליא התם

ממ א מיי שם הלי ד

א) ופי׳ אורה מידו של הקב"ה לו ללדיק כמו כי קרן עור פני משה ושם חביון עחו אעפ"כ שם אלל יותר מאצל הלדיקים ערוך בערך קרן], ב) לקמן קג:, ג) לקמן לא: ב"מ מב., ד) [לקמן: וש"נ], ד) ב"ב י: ר"ה ד., ו) נ"א שאין מכניסין, ו) [ל"ל רשב"ג], ה) [לקמן לא:], ט) [פ"א ה"ג], י) רש"ל, ל) [עי חוס' ב"מ מב. ד"ה שאין],

תורה אור השלם ו. שָׁבְעַת יָמִים שְׂאר לֹא 1. שְבַעַת יְמִים שְאַר לֹא יִפְּעֵא בְּבְתַיכֶם בְּי בְּל אַבַל מַחְמֶצֶת וְנְבְרְתָה הַנָּפֶש הַהוֹא מֵעֲדַת יִשְּרָאַל בּגַר וּבְאָוֹרְח יִשְרָאַל בּגַר וּבְאָוֹרְח שמות יב יט :הָאָרֵץ יָּהְנֶּ, יְּ. 2. וַיְחַפֵּשׁ בָּגְּדוֹל הַחֵל זּבַקָּטֹן כִּלְה וַיִּמְצֵא וַיִּנְעֵא הגביע באמתחת בנימן: בראשית מד יב וְהָיָה בָּעֵת הַהִּיִא

אֲחַפֵּשׁ אֶת יְרוּשְׁלֵם בַּנֵרוֹת וּפְקַדְתִּי עַל הָאֲנָשִים הַקּפָאִים עַל האמרים שמריהם בּלְבָּבָם לֹא יֵיטִיב יְיָ וְלֹא יֵרַעֵ: צפניה א יב יְרַעַ: ַנר יִיָּ נִשְׁמַת אָדָם. נר יִיָּ נִשְׁמַת אָדָם הפש בָּל חַרְרֵי בְּטָן: משלי כ כז

לוסקי כל הקינה באור תְּקְיָה קרְנִיִם מִיְּדוֹ לוֹ וְשְׁם תָבְיוֹן עָזֹה: חבקוק ג ד

מוסף רש"י

חמץ שנפלה עליו מפולת הרי הוא כמבוער. ואין לריך לנערו דאין כאן עוד בל יראה .(ב"מ מב.)

מוסף תוספות

א. והיא במקום מחיצה, ובצד חיצון משתמשים בענין אכילתם ושתייתם צרכיהם ובצד פנים ומצניעם אותם שם. חי' הר"ן. ב. דאי הוה קאי אמטה לא שייך ביה צד חיצון וצד פנימי. תוק׳ ל"פ. ג. ומשני, דקאמר אינו צריך בדיקה דהיינו בכל ענין, מיירי דמיתתיא בכל ננין, מייו דמומניא והא דקאמר הכא וכו' דנקט עצים ואבנים וכו', כיון דמידליא. שס. ד. כדקתני חמץ שנפלה עליו מפולת. תוס' הרא"ש. ה. בכך אלא לבדוק בעצמו וכיון דאיכא סכנה לא צריך. חי' הר"ן.

רבינו חננאל

מפני שאור הנר יפה לבדיקה. ואע"ג דקי"ל חצר אינה צריכה בדיקה נבדקת, אתא לא לאור בר קרנ, אומה לא לא לא הבודק החמה לאשמעינן שהבודק ביום בזמן שהחמה מצויה בעולם [']כשהוא בודק בבית אינו בודק אלא

מפני שאור הנר יפה לבדיקה. לקמיה מפרש מאי מעליותא מאבוקה: לאורה נבדקת. לאור שלה נבדקת ואין לריך להביא לה אור הנר בלילה אלא בודקה ביום: ודהיכא. באיזה מקום בחדר לא סגיא לה לאור הארובה: אי נימא להדי ארובה. נגד החור ממש

אמאי לא היינו אכסדרה: ללדדין.

של חור: ונוגה. של עתיד ללדיקים

כחור של שבעת ימי ברחשית יהיה:

קרנים. מלשון כי קרן עור פניו (שמות

לד). ווהרורין מיד הקב"ה לו ללדיק מזיו

של הקב"ה ילכו זהרורין להקרין פני

הלדיקים ולא יהיה אורם שוה לאורו

אלא כנר בפני האבוקה: אורו

לחחריו. וחדם החוחזו לפניו הוח

בודק הלכך אין יפה לבדיקה: בעית.

מתיירא שלא יבעיר את הבית ואין

לבו על הבדיקה יפה: האי משיך

נהוריה. אור הנר נמשך ומאריך

במקומו ואינו דולק בקפיצות אלא

נח במקום אחד: מיקטף איקטופי.

נפסק וקופץ תמיד. לשון הקוטפים

מלוח (איוב ל): כל לאיסויי מאי.

דלא תנא מקום ישמכניסין בו כו':

חורי. שבכותל: העליונים והתחתונים.

הגבוהים יותר מדאי והנמוכים יותר

מדאי ואין נוחין להשתמש אין לריך

לבדוק: וגג היליע. אע"פ שהוא

נמוך הואיל ומשופע אין נריך לבדוק

אבל שאר גגין שלהן לא היו משופעין:

יליע. אנפרי"ן: גג המגדל. משטיי"ר

של עך שנותנים לתוכו כלים ואוכלים

מוכו לריך בדיקה ולא גגו: ורפת

בקר. שאם היה שם חתן הבהמות

אכלוהו: ולולין. מקום דירת תרנגולין.

ומתבן. בית התבן דמה דרכו של

חמץ שם וכן אולרות יין ושמן:

החולקת. מעמידין אותה במקום

מחיצה לחלק תשמישי הבית ואורחא

דמילתא נקט: ומפסקת. יש הפסק

בין שוליה לקרקע כגון שרגליה גבוהים למטה: עד מקום שידו

מגעת. כגון שהכותל עב הרבה:

ומפסקת. יש אויר בין שוליה לעלים: קשיא חורין אחורין. דקא תנא הכא

חורין לריכין בדיקה: הא. דקתני לעיל אין לריכין בעילאי ותמאי שאין נוחה

תשמישתן כדקתני בהדיח והח

באמלעי שנוחים להשתמש: דמדליא.

שגבוהה הרבה ויש אויר תחתיה

הרבה נוחה תשמישתה: **דמיתקחי.**

אף על פי שיש קלת אויר אין נוחה

שמסתפק הימנו יין לשולחנו לריך

בדיקה פעמים שהשמש נכנס להביא

יין כשהוא כלה על השולחן ופתו בידו:

יש קבע לחכילה. יודע הוח כמה שמן

לריך לכך וכך בני אדם ומביאו קודם

סעודה וחין לריך לעמוד מן השלחן

ולהביא אבל יין אין קבע לשתיה

תשמישתה: במסתפק.

אולר

מפני שאור הנר יפה לבדיקה ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר ישבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם ואומר יויחפש בגדול החל ואומר יבעת ההיא אחפש את ירושלים בנרות ואומר ינר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי במן האי אור החמה היכי דמי אי נימא בחצר האמר רבא אחצר אינה צריכה בדיקה מפני שהעורבין מצויין שם אלא באכסדרה האמר רבא יאכסדרה לאורה נבדקת לא צריכא לארובה דבחדר ודהיכא אי לבהדי ארובה היינו אכסדרה אלא לצדדין ואבוקה לא והאמר רבא מאי דכתיב זונוגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון 5 עוזו #למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה ואמר רבא יאבוקה להבדלה מצוה מן המובחר אמר רב נחמן בר יצחק זה יכול להכניסו לחורין ולסדקין וזה אינו יכול להכניםו לחורין ולסדקין רב זביד אמר זה אורו לפניו וזה אורו לאחריו רב פפא אמר האי בעית והאי לא בעית רבינא אמר האי משך נהורא והאי מיקטף איקטופי: כל מקום שאין מכניסין כו': כל מקום לאתויי מאי לאתויי הא דתנו רבנן יחורי בית העליונים והתחתונים יוגג היציע וגג המגדל יורפת בקר ולולין ומתבן יואוצרות יין ואוצרות שמן אין צריכין בדיקה רשב"ג אומר ממה החולקת בתוך הבית ומפסקת צריכה בדיקה ורמינהו חור שבין אדם לחבירו זה בודק עד מקום

שידו מגעת ווה בודק עד מקום שידו מגעת והשאר מבמלו בלבו ר' שמעון בן גמליאל אומר ממה החולקת בתוך הבית ועצים ואבנים סדורים תחתיה ומפסקת אינה צריכה בדיקה קשיא מטה אמטה קשיא חורין אחורין חורין אחורין לא קשיא הא בעילאי ובתתאי והא במיצעי מטה אמטה לא קשיא הא דמידליא הא דמיתתאי ואוצרות יין אין צריך בדיקה והתניא אוצרות יין צריך בדיקה אוצרות שמן אין צריך בדיקה הכא במאי עסקינן במסתפק אי הכי שמן נמי שמן יש קבע לאכילה יין אין קבע לשתיה תני רבי חייא עשו אוצרות שכר בכבל כאוצרות יין בארץ ישראל במסתפק אמר רב חסדא בי דגים אין צריך בדיקה והתניא צריכין בדיקה לא קשיא הא ברברבי הא בזומרי אמר רבה בר רב הונא בי מילחי ובי קירי צריך בדיקה אמר רב פפא בי ציבי ובי תמרי צריך בדיקה תנא אין מחייבין אותו להכנים ידו לחורין ולסדקין לבדוק מפני הסכנה מאי סכנה אי נימא מפני סכנת עקרב כי משתמש היכי אישתמש "לא צריכא דנפל אי נפל למה לי בדיקה והתנן יחמץ שנפלה עליו מפולת הרי הוא כמבוער התם שאין הכלב יכול לחפש אחריו הכא כשהכלב יכול לחפש אחריו והא אמר ר' אלעזר ישלוחי מצוה אינן ניזוקין אמר רב אשי שמא תאבד לו מחט ואתי לעיוני בתרה וכה"ג לאו מצוה הוא והתניא ∘האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיה בני או שאהיה בן העוה״ב

ניזוקין, חיישינן שמא

פעמים ששתיית סעודה [זו] מרובה משל אתמול ואין השמש בקי בדבר: **עשו אולרוס שכר כבבל.** להלריך בדיקה במסתפק כאולרות יין בארץ ישראל דכיון דרגילין בו אין קבע לשתייתו: הא ברברבי. אין לריך בדיקה שיש להם קבע ואומד ואין לריך לעמוד ולהביא באמלע הסעודה: זוערי. לריך בדיקה לפי שעומד מתוך הסעודה אין להם קבע ואומד ולריך לעמוד ולהביא: כי מלחי. בית המלח: וכי קירי. שעוה להביא מלח ונרות: דנפל. אם נפל הבנין אין מחייבין אותו לבדוק את גל אבנים אלא למראית העין אבל לא להכנים ידו ביניהן ומתחלה כשהיה הכוחל קיים נשחמש בחוריו ועכשיו נפל ויש שם סכנת עקרבים שדרכן לימלא באשפות ובגלין: בשאין הכלב יכול לחפש אחריו. הכי מפרש לה ר"ש" בפ"ב" ותניא כמה חפישת הכלב שלשה טפחים: שמא חאבד לו מחט. קודם לכן ואתי השתא לעיוני בתרה וכיון דמתכוין אף למחט לאו שליח מלוה הוא וניזוק: **ולה"ג.** דמתכוין למלוה וללרכו לאו שליח מלוה הוא בתמיה:

מוש"ע שם פעיף ו: ב ג מיי׳ שם טוש"ע שם סעיף א: בא ד מיי׳ שם הלכה ו נב ה מיי׳ שם טוש״ע שם :סעיף

בד ז מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף ג: בה ח מיי שם הלכה ה טוש"ע שס ס"ו: נו ט מיי שס טוש"ע שס

:סעיף מ

→)⊕(<

לעזי רש"י אנפרי"ץ [אפינדי"ץ]. יציע.

רבינו חננאל (המשך)

בנר. וכן באבוקה אע"ג

בנו. וכן באביקה הביה שהאבוקה להבדלה מצוה מן המובחר אין בודקין

אלא בנר, דמשיך נהוריה

ואורו לפניו ויכול להכניסו

ואחד לפניו הכול להכניסו בחורין ובסדקין. תנו רבנן חורי הבית העליונים

כו׳. פירוש העליונים שאין יד מגעת להשתמש

בהז, וכז התחתונים עם

בון, וכן יוונווונים כם הקרקע. והגג שאין בני אדם משתמשין בו וכן היציע. וזה היציע יש

לו שלש שמות יציע צלע והתא, יציע דכתיב

היציע התחתונה וגו׳.

. הרפת כדכתיב ואיז בקר

ומתבן כמשמעו. ואוצרות

מהן ואין נכנסין בהם בכל שעה, דליכא למיחש אלו אין צריכין בדיקה. הבית ומפסקת, כלומר היא מיושבת מן הכותל של בית עד הכותל ואין אדם יכול לעבור לא מחחחיה ולא מצדדיה . כל הבית שהוא אחורי אותה המטה אין צריך בדיקה. ואם מטה זו מדליא. עד שיהיו עצים ואבנים סדוריז תחתיה שאין מי שיכול לעבור תחתיה. ואם הם אוצרות ייז ושמז במסתפק מהז. י , י יכז אוצרוח שכר . ובי דגים קטנים ובי ציבי ובי תמרי ובי מלחי ובי קירי, כולן צריכין בדיקה. אין מחייבין אותו להכניס ידו לחור שופל עכשיו. אחריו, דחיישינן לסכנת

. לחפש אגב חיפוש

לו קודם לכן. ואמרינן

. וכה"ג לאו מצוה היא.

לצדקה בשביל שיחיו בני

הבא הרי זה צדיק גמור.